

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Hircinum sanguinem magnetem non liberare ad adamantis veneficio. Cap.
LIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

non rapit ferrum, & si iam rapuerit, vt ei appropinqua-
uerit, mox remittitur. Marbodeus de adamante:

Omni bus aqua tamen vis est adducere ferrum.

Quod facit & magnes absente potens adamante,

Nam praesens adamas, magneti, quod rapit, auferit.

Quod ego quum pluries expertus essem, vanum repperi, nec tantillum veritatis respiciebat. Sed multi sunt literatores, apud me ignari, ineptiq; semper habiti, semper antiquos scriptores conciliare nitentes, & mendacia excusare, nec prauident, quam magnum Reipublicae literariae damnum ingerant; nam recentiores horum fundamentis innixi, vera illa putantes, addunt, commentantur, aliaq; ex his deducunt experimenta, & quum falsis principijs innixa sint, falsissima depromunt, caecus caecum ducit, &ambo in foueam cadunt. Veritas ab omnibus inuestiganda, diligenda, & profitenda est, nec antiquorum, aut doctorum authoritas homines auertere debet, quin veritatem vbique fateantur. Sed redeamus, vnde conciliantium istorum ignauia me distraxerat. Experiendo frustulum magnetis accepi, quod vix quatuor grana pendeat, ferri scobem ei tenacissime affixi, inde adamantem admoui, qui vtriusque magnitudinem ter, quater superabat; cuius praesentia magnes ferrum non abiecit, ferream scobem mox ab eo distraxi, ac iusto interuallo disiunxi, & etiam adamante praesente ad se rapuit, haec ideo dixi, ne putarent isti, me in eius exploratione falsum esse, ac magnetem viginti, aut triginta librarum accepisse, ac vnctiale ferrum adhæsisse, dein pusillum adamantem appropinquaasse, dum huius rei periculum facerem.

Hircinum sanguinem magnetem non liberare ab adamantis veneficio. CAP. LIV.

DIXIMVS ex falsis principijs falsissima prouenire, superius iam dictum est magnetem alio perunctum, vim ferrum trahendi amittere, & praesente adamante, raptum ferrum deponere, aut non rapere, sed quia hircinum sanguinem adamantem frangere dicunt ob id magnetem eiusmodi sanguine illitum vim recu-

perate. Cassianus in Geoponicis Græcis. Magnes lapid
ferrum ad se trahit, rursusque abigit a se, si alio con-
fricetur, sed ut extincta fere vis reuiuiscat, ac recreetur,
hircino sanguine proluatur. Rhennius Dionisij
serpres:

*Quem minime valeat ferrum superare, nec ignis,
Frangitur hircino maceratus sanguine tantum,
Sed ipeo, fractis multis incudibus ante,
Hic iuxta positus magnetem viribus arcet,
Occultus raptu ferri, vel tractibus ante
Admotum inde trahit defendens robore miro.*

Marbo deus de eodem:

*Cuius durities solidissima cedere nescit,
Ferrum contemnens, nulloq; domabilis igne,
Hæc tamen hircino calefacta cruore fatiscit,
Incudis damno, percussorumq; labore.*

Quum igitur antipathia sit inter magnetem & adamante-
tem, & eadem inter adamantem & sanguinem hircinum
& magnetem sympathia est, ex hoc igitur argumentum
deuentum est, ut quum virtus magnetis hebescit, aut
adamantis presentia, aut alij fœtore, si hircino sanguine
proluatur, vires pristinas & vegetiores recuperare, quæ
omnia explorata falsissima sunt; nam nec adamantis ea
est durities, quæ prædicatur, cum ferro, & igni etiam
modico cedat, nec hircino sanguine mollescit, ac came-
lino, aut asinino, & gemmarum nostrorum hæc fabulosa, & ri-
dicula habent, nec deperdita magnetis virtus hirci san-
guine recuperatur, hæc omnia diximus, ut ostenderet
mus ex falsis principijs falsas consequentias nasci.

Ferrum adamante tactum voluitur ad septentrionem. CAP. LV.

SED hoc verissimum est, quod casu adinuenimus, dum
periclitaremur, an adamantis vires essent, magnetem
suo occursum debilitandi, ut diximus; nam si supra ad-
mantem ferream acum adfricauerimus, dein in cym-
bula, vel paleæ infixum, vel filo suspensum accommo-
dauerimus, illico ad Septentrionem voluitur, ut fere fer-
rum a magnete contactum, vel aliquantulum languis-